

Ikgadējo aptaujas anketu rezultāti

Evija Vjaterē
LNB Bibliotēku attīstības centrs

Darba prioritātes 2022. gadā

- **Bibliotēku akreditācija** (LU Bibliotēka, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas bibliotēka u.c.)
- **Studiju programmas akreditācija** (LU Bibliotēka, Alberta koledžas bibliotēka, Rīgas Celtniecības koledžas bibliotēka, RTU bibliotēka, Vidzemes augstskolas bibliotēka u.c.)
  - Bibliotēkas pašnovērtējums
  - Informacionālais nodrošinājums (literatūras sarakstu sagatavošana, izvērtējums), bibliotēku pakalpojumi
  - Sarunas (prezentācijas) ar ekspertiem gan klātienē, gan attālināti

Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisijas atzinumā tika sniegts ļoti augsts kolektīva darba vērtējums, kā rezultātā 2022. gada 15. jūnijā LU Bibliotēkai akreditācijā piešķirts valsts nozīmes bibliotēkas statuss uz turpmākiem 5 gadiem (Bibliotēkas akreditācijas apliecība Nr.22C) (LU Bibliotēka) .

Atbalsts akreditējamo studiju programmu procesā. Veikts kursa aprakstu literatūras sarakstu, avotu izvērtējums. Arvien vairāk tiek ieteikti atvērtās piekļuves e-resursi (Vidzemes augstskolas bibliotēka)

Darba prioritātes 2022. gadā

- **Bibliotēku krājuma papildināšana** atbilstoši studiju programmām un pētniecības procesam, īpašu uzmanību veltot elektronisko resursu iegādei
  - RSU bibliotēka: turpinās darbs pie studiju un pētniecības informācijas resursu nodrošinājuma un attīstības iespējām, kā arī nozīmīga ir zinātniskās darbības informācijas sistēmas *Pure* un institucionālo repozitoriju *DSpace* un *Dataverse* darbība un attīstība
  - Juridiskās koledžas bibliotēka: abonēta datubāze *Cybrary Insider Pro*, kurā atrodami studiju kursi, praktisko nodarbību komplekti un testi personas datu aizsardzībai; nodrošināta piekļuve *CEPOL LEED* platformas resursiem
  - RTU Olaines Tehnoloģiju koledžas bibliotēka: izveidota individuāla piekļuve daudznozaru zinātnisko publikāciju datubāzei *EBSCO*

Darba prioritātes 2022. gadā

- **Darbs ar krājumu un tā sakārtošana** – inventarizācija, katalogizācija, norakstīšana

Lai sakārtotu krājumu paredzamā nākotnē, ir jāmeklē papildus kapacitātes iespējas. Piemēram, pārdalot uzdevumus citam darbiniekam, vai meklējot iespējas piesaistīt papildus darbinieku, kas ir sarežģīti finansiālo apsvērumu dēļ (Transporta un sakaru institūta bibliotēka)

Par vienu no 2022. gada prioritātēm tika izvirzīta krājuma papildināšana kolekcijās, kas bija nepilnīgas kvantitatīvi. Grāmatu maiņas, dāvinājumu un iepirkumu rezultātā tika sasniegts ieplānotais eksemplāru skaita pieaugums (Kultūras akadēmijas bibliotēka)

Darba prioritātes 2022. gadā

- **Bibliotēkas pakalpojumu pilnveidošana**, īpašu uzmanību pievēršot:
  - Tiešsaistes pakalpojumu attīstīšanai (attālinātie uzzīņu un informācijas izguves pakalpojumi, elektroniskā dokumentu piegāde)
  - Individualizētai pieejai (individuālās konsultācijas, sarunas, individualizēta grāmatu izmantošanas termiņu piemērošana)
- **Informācijpratības kompetenču attīstīšana studējošajiem**
  - RSU bibliotēka noorganizējusi vairāk kā 220 informācijpratības nodarbības studējošajiem un rezidentiem

Nozīmīgs kļūst studējošo informācijpratības paaugstināšanas jautājums – kādas metodes izmantot, lai efektīvi un jēgpilni pasniegtu informāciju, izmantojot tos kanālus un veidus, kas ir aktuāli jaunākai paaudzei. Informācijai jābūt īsai, konkrētai un vizuālai (video formāts). Diemžēl bibliotēkas darbiniekiem nav nepieciešamo kompetenču tieši mūsdienu jauniešu auditorijai paredzētā satura veidošanā. Tāpēc 2023.gadā bibliotēkā kopā ar augstskolas Mārketinga un komunikācijas nodaļu paredzēts strādāt pie īsu informatīvu videomateriālu veidošanas, domājot ne tikai par saturu, bet arī pasniegšanas veidu (Transporta un sakaru institūta bibliotēka)

Darba prioritātes 2022. gadā

- RTU Zinātniskās bibliotēkas 160 gadu jubileja
  - Bibliotēkas vēsture un jubilejas gada notikumi atspoguļoti vietnē [RTU Zinātniskajai bibliotēkai – 160.](#)
  - Noorganizēta RTU Zinātniskās bibliotēkas 160 gadu jubilejai veltītā konference
  - Sagatavotas virtuālās izstādes par ievērojamiem cilvēkiem, RTU aktuālām tēmām vai notikumiem.

The screenshot shows the website for the RTU Scientific Library's 160th anniversary. The header includes the RTU logo (1862-2022) and navigation links: Sākums, Vēsture, Notikumi 2022, Konference, Virtuālās izstādes, Interesanti, and Fotoalbums. The main content area features a large grey box with the text "14. OKTOBRIS Jubilejas diena". To the right is a portrait of Aija Janbicka-Vība, the library director, with the text "MŪSU BIBLIOTĒKAI - 160". Below the portrait is a short message in Latvian celebrating the anniversary and mentioning the library's 160th birthday on October 14th. To the right of the message is a photo of the library building. Below the main content is an orange box with the text "13. OKTOBRIS 1 diena līdz jubilejai". At the bottom right, there is a video player showing a woman speaking, with the text "Priecīgus svētkus, bibliotēka!" overlaid on the video.

Darba prioritātes 2022. gadā

- **Bibliotēkas klātienas darba aktualizēšana, iesaiste atjaunotajā klātienas studiju procesā** (Kultūras koledžas bibliotēka)
- Turpināta vai uzsākta **bibliotēku pakalpojumu popularizēšana sociālo tīklu platformā *Facebook***.
- Uzlabota **bibliotēku infrastruktūra** - kosmētiskais remonts, jaunas mēbeles (RTU Olaines Tehnoloģiju koledžas bibliotēkas lasītavā)

Jauni pakalpojumi 2022. gadā

- **RTU Olaines koledžas bibliotēka**
  - Īstenoti tematiski / interaktīvi pasākumi koledžas audzēkņiem ārpus bibliotēkas telpām
- **Rīgas Celtniecības koledžas bibliotēka**
  - Rīgas Celtniecības koledžas 150 gadu jubilejas ietvaros apkopoti materiāli par publikācijām presē par RCK un vietējai lietošanai izveidota neliela datubāze, kas tiek papildināta ar jauniem materiāliem, informācijai par vecākajām publikācijām presē tiek izmantots LNB digitālās bibliotēkas portāls <http://periodika.lv/>.
- **Juridiskās koledžas bibliotēka**
  - Mācību grāmatas un studiju materiāli (pdf formātā) ievietoti *Moodle* vidē attālinātai piekļuvei
- **Kultūras koledžas bibliotēka**
  - Izstrādāta un īstenota mācību nodarbību programma koledžas otrā kursa studentiem kursa darbu izstrādē
  - Izstrādāta studentu darbu pilntekstu elektroniskā datubāze

Jauni pakalpojumi 2022. gadā

- **LU Bibliotēka**

- Tiešsaistes pakalpojumu attīstīšana: e-kursa „Ievads informācijpratībā” īstenošana angļu valodā
- Tiešsaistes lekcijas par rīkiem *Mendeley, EndNote Basic, Zotero* latviešu un angļu valodās

Aicinām LU studentus pieteikties nodarbībām un/vai brīvās izvēles studiju kursam "Ievads informācijpratībā" par informācijas resursu izmantošanu un citām prasmēm studiju efektivitātes pilnveidošanai.

[Nodarbību piedāvājums studentiem](#)

[Nodarbību piedāvājums pētniekiem](#)

[Nodarbību kalendārs](#) ↗

[Informācijas personalizēšana meklētājprogrammā Primo Discovery](#) →

[Iepazīsti e-resursus](#) →

[E-resursi nozarē](#) →

Jauni pakalpojumi 2022. gadā

- **RTU bibliotēka**

- Aktualizēts konsultāciju un mācību piedāvājums; izveidota jauna pieteikšanās veidlapa

[Sākums](#) > [Studijas](#) > [Bibliotēka](#) > [Lietotāju apmācības un kursi](#)

LIETOTĀJU APMĀCĪBAS UN KURSI

Aicinām pieteikties konsultācijām un apmācībām bibliotēkas resursu izmantošanā:

1. Bibliotēka *ORTUS* portālā. [Pieteikties](#)

- › Meklēšana elektroniskajā katalogā
- › Grāmatu rezervēšana un lietošanas termiņa pagarināšana
- › Elektroniskie resursi (abonētās tiešsaistes e-žurnālu un e-grāmatu datubāzes)

2. *PRIMO* izmantošana bibliotēkas resursu meklēšanā. [Pieteikties](#)

- › Vienotā saskarne drukāto un elektronisko resursu meklēšanā
- › Lietotāja kots, izdevumu rezervēšana un lietošanas termiņa pagarināšana
- › Meklēšanas rezultātu ierobežošana
- › Piekļuve elektroniskajiem resursiem (e-žurnālu raksti un e-grāmatas)
- › e-resursi A to Z (*ExLibris SFX*)

Jauni pakalpojumi 2022. gadā

- **RSU Bibliotēka**

- Bibliotēkas tīmekļvietnē izveidota jauna sadaļa "Virtuālās izstādes"

RSU bibliotēkas krājumā esošo grāmatu tematiskas virtuālās izstādes

Fotogrāfija

RSU izdotās grāmatas

Izglītība un pedagoģija

Zinātniskā rakstīšana, zinātnisko stenda referātu veidošana un datu vizualizācija

Virtuālā izstāde par zinātniskās rakstīšanas, zinātnisko stenda referātu veidošanu un datu vizualizācijas grāmatām

Kvantitatīvā pētniecība un statistiskās analīzes metodes

SĀKUMS

ATBALSTS PĒTNIECĪBAI

APKALPOŠANAS PUNKTI, FILIĀLES
UN DARBA LAIKS

BIBLIOTĒKAS PAKALPOJUMI

BIBLIOTĒKAS IESPĒJAS
ATTĀLINĀTAJĀ STUDIJU NORISĒ

RESURSI

VIRTUĀLĀS IZSTĀDES

Kāda varētu būt sadarbība ar citām bibliotēkām un institūcijām?

- Sadarbība datubāzu un citu e-resursu pieeju nodrošināšanā un koordinācijā. Lielo bibliotēku (LNB, LU, RSU u.c.) atbalsts koledžu un citām nelielām bibliotēkām. Piekļuve datubāzēm, e-resursiem koledžu bibliotēku telpās
- Iesaiste kopējos projektos, izveidot darba grupas aktuālo jautājumu apspriešanai (piemēram, darba grupa RFID iekārtu uzturēšanas un atjaunošanas organizācijai; digitalizācijas darba grupa u.c.)
- Digitālo resursu tematiskās platformas izveide
- Digitalizācija kā pakalpojums
- Vienota krājuma komplektēšana un vienota lietotāju apkalpošana. Vismaz konkrētās grupās (piemēram, LATABA iekļautās bibliotēkas; ALEPH, ALISES sistēmas izmantojošās bibliotēkas u.c.).
- Pievērst lielāku uzmanību savstarpējai komunikācijai un tīklošanai, dalīties pieredzē
- Aktuālās mācību vajadzības: mācības par e-resursu pielietošanu, projektu sagatavošanu

Atziņas, secinājumi un vērojumi

- Būtiski pieaudzis elektronisko resursu izmantošanas skaits.
- Aizvien populārāki lietotāju vidū kļuvuši bibliotēku organizētie tīmekļsemināri.
- Pēdējo divu gadu laikā strauji pieaudzis bibliotēkas maksas pakalpojumu apjoms, kuros bibliotēkas darbinieki pēc pieprasījuma sagatavo tematiskos sarakstus par interesējošām tēmām.
- Vērojama tendence, kad studentu grupas sapulcējas, lai kopā noklausītos attālinātās lekcijas. Būtiski ir pielāgot telpas, lai lekcijas varētu klausīties, netraucējot pārējos apmeklētājus.
- Studenti dod priekšroku tradicionālā bibliotēkas krājuma izmantošanai bibliotēkā uz vietas.
- Studenti arvien vairāk izvēlas arī attālinātos un tiešsaistes pakalpojumus.

Atziņas, secinājumi un vērojumi

- Lai piesaistītu lasītāju uzmanību un padarītu bibliotēkas pakalpojumus ērtāk lietojamus, nepieciešams izprast lasītāju vajadzības, it īpaši mūsdienu informācijas daudzveidībā
- Nozīmīgs kļūst studējošo informācijpratības paaugstināšanas aktualitāte – kādas metodes izmantot, lai efektīvi un jēgpilni pasniegtu informāciju, izmantojot tos kanālus un veidus, kas ir aktuāli tieši jaunākajai paaudzei
- Jārada jaunas idejas un jāmeklē jauni skatupunkti uz bibliotēku kā fizisko telpu, padarot to pievilcīgāku dažādām, ne tikai ar fizisko krājumu saistītām aktivitātēm
- Nepieciešams stiprināt attālinātos pakalpojumus, pietuvinot tos konkrētu lietotāju vajadzībām

IFLA Ziņojums par attīstības tendencēm (2022.gads)

- Daudz atkarīgs no tā, kā sevi pasniedzam. Mums jāatzīst efektīvas **komunikācijas nozīme**, un jāvērtē tā kā prasme, kurā vērts ieguldīt un to atbalstīt. Tas ietver spēju pārliecinoši sarunāties ar lietotājiem un citām ieinteresētajām personām, tostarp, politikas veidotājiem.
- **Bibliotekāriem jāklūst par labākiem uz klausītājiem** – jāvelta laiks, lai pilnībā saprastu savus lasītājus un apmeklētājus.
- Nevaram gaidīt, ka lietotāji runās "bibliotēkas valodā", drīzāk mums jārunā viņu (lasītāju) valodā, lai **nodrošinātu maksimālu savstarpēju sapratni (empātija)**.
- Nepieciešams arī pēc iespējas **plašāks iesaistīšanās rīku kopums**. Tas nozīmē ne tikai "vienvirziena" tīmekļseminārus, bet arī interaktīvākus formātus, tostarp meistarklases, darbnīcas un atvērtās diskusijas.

IFLA Ziņojums par attīstības tendencēm (2022.gads)

- Bibliotēkām jābūt **gatavām paraudzīties uz sevi no malas** un pārdomāt, kā mūsu darbības veids var ietekmēt cilvēku vēlmi vai spēju izmantot bibliotēku pakalpojumus.
- Mums (bibliotēkām) jāuztver sevi **par kopienas institūcijām**, jēdzienu "kopiena" saprotot plaši, t. i., ne tikai ar noteiktas teritorijas iedzīvotājiem, bet arī universitāšu kopienām, ministriju vai parlamentu ierēdņu kopienām vai uzņēmumu darbiniekiem.
-

Paldies par
uzmanību!

- Jaunākais, aktuālākais bibliotēku nozarē pieejams Latvijas Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv